

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 29-07-2021

Znak: PSZ.I.431.5.2021PSZ.I.431.5.2021

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę w Urzędzie Gminy w Chęcinach oraz Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chęcinach w dniach 24 i 25 czerwca 2021 roku przeprowadził zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie:

1. Agnieszka Krzysiek – koordynator kontroli – Starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej,
 2. Aleksandra Klim – Starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej,
- na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr: 338/2021, 339/2021 z dnia 23 czerwca 2021 roku wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Panią Ewę Kopolovets, Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Zakres kontroli

Kontrola zadania realizowanego przez gminę w ramach Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020 z Funduszu Solidarnościowego.

1. Wywiązanie się Gminy z realizacji Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2019 oraz umowy nr 3/UO/2020 z dnia 14 lipca 2020 r. pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Gminą Chęciny.
2. Ocena prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie przyznawania usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych.

3. Sprawdzenie poprawności sporządzenia sprawozdania z realizacji usług oraz wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej.

Kierownikiem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chęcinach jest Pani Ewa Znojek, głównym księgowym Pan Marek Gołuch.

Kontrolujący wpisali się do księgi kontroli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pod pozycją 1 /2021.

Okres objęty kontrolą: od 06.03 2020 r. do 31.12.2020 r.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

Zgodnie z § 18 Zarządzenia Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznych przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przyjmuje się następującą skalę ocen kontrolowanej działalności:

- **ocena pozytywna** – gdy w zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono jakichkolwiek nieprawidłowości lub uchybień albo gdy stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań;
- **ocena pozytywna z uchybieniami** – gdy stwierdzone w toku kontroli uchybienia występowały w sposób powtarzający się, lecz miały one charakter wyłącznie formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań;
- **ocena pozytywna z nieprawidłowościami** – gdy stwierdzone nieprawidłowości nie przekraczały założonego dla kontroli progu istotności (ze względu na charakter, wartość lub kontekst), albo progu istotności ustalonego na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założonego dla kontroli wykonania zadań;
- **ocena negatywna** – gdy stwierdzone nieprawidłowości przekraczają założony dla kontroli próg istotności (ze względu na charakter, wartość lub kontekst), albo próg istotności ustalony na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założony dla kontroli wykonania zadań.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono co następuje:

1. Wywiązywanie się Gminy z realizacji Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020 oraz Umowy nr 3/UO/2020 zawartej w dniu 14 lipca 2020 r. pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim, a Gminą Chęciny.

Gmina wywiązała się z celu Programu, którym jest zwiększenie liczby godzin świadczonych usług opiekuńczych w tym specjalistycznych usług osobom niepełnosprawnym w wieku do 75 roku życia z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności jak również z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydane na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami:

- a. konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- b. konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Gmina zgodnie z założeniami programu nie pobierała odpłatności za te usługi zgodnie z Programem. Gmina realizuje usługi zgodnie z Uchwałą Nr 218/XXIV/2020 Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr 257/XL/17 Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. Gmina realizowała usługi opiekuńcze w 2020 roku oraz wniosła wkład własny w wysokości 50 % kosztów realizacji usług opiekuńczych zgodnie z założeniami Programu. Zgodnie z § 5 Umowy nr 3/UO/2020 zawartej w dniu 14 lipca 2020 r. pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim, a Gminą Chęciny w sprawie wysokości i trybu przekazywania w 2020 roku środków Funduszu Solidarnościowego na dofinansowanie zadań w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020, gmina zobowiązała się do umieszczania logo Ministerstwa na wszystkich materiałach, w szczególności promocyjnych oraz informacyjnych dotyczących realizowanego zadania w sposób zapewniający jego dobrą widoczność. Na decyzjach oraz na wniosku o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej widnieje LOGO MRPiPS.

Na umowach zlecenia o pracę, ewidencji godzin wykonywania umowy, na upoważnieniu do przetwarzania danych osobowych widnieje Logo MRPiPS, na dowodach księgowych zamieszczono informację o tym, iż środki są przeznaczone na „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”, brak grafiki Logo MRPiPS, wydruki pochodzą z systemu komputerowego.

Gmina prowadziła promocje Programu poprzez wywieszenie ogłoszenia na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej MGOPS oraz na stronie internetowej UGiM w Chęcinach.

2. Ocena prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie przyznawania usług dla osób niepełnosprawnych.

W 2020 roku pomoc w formie usług opiekuńczych w ramach Programu pn. „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020, który był realizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego skierowano do 4 osób do 75 roku życia. Poddano kontroli umowy zlecenia zawarte z realizatorami usług tj.

- umowa nr MGOPS.1130.22.2020 zawarta w dniu 10 września 2020 r.
- umowa nr MGOPS.1130.23.2020 zawarta w dniu 10 września 2020 r.
- umowa nr MGOPS.1130.24.2020 zawarta w dniu 10 września 2020 r.
- umowa nr MGOPS.1130.25.2020 zawarta w dniu 10 września 2020 r.

umowy zawierały niezbędne informacje i były zgodne z wydaną decyzją.

Usługi świadczyły 3 opiekunki. Jedna opiekunka świadczyła usługi opiekuńcze tego samego dnia w tym samym gospodarstwie domowym. Ewidencja czasu pracy wykazuje tylko liczbę godzin świadczonych usług, nie uwzględnia podziału godzinowego. Zgodnie z wyjaśnieniem p. Kierownik MGOPS w Chęcinach usługi nie były świadczone jednocześnie dla dwóch osób. Usługa była świadczona w tych samych dniach, jednakże w różnych godzinach.

Sprawdzono akta o numerze decyzji:

- decyzja nr PS.5122.21.2020 z dnia 10 września 2020 r.,
- decyzja nr PS.5122.22.2020 z dnia 10 września 2020 r.,
- decyzja nr PS.5122.23.2020 z dnia 10 września 2020 r.,
- decyzja nr PS.5122.24.2020 z dnia 10 września 2020 r.,

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny: wnioski o przyznanie usług, rodzinny wywiad środowiskowy, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, oświadczenia lub zaświadczenia o dochodach i o otrzymywanych świadczeniach rodzinnych.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, Uchwałę Rady Miejskiej w Chęcinach Nr 257/XL/17 z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usługi opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, Umowa NR 3/UO/2020 zawarta w dniu 14 lipca 2020 r. na realizację zadania w ramach resortowego programu MRPiPS „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020 pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim, a Gminą Chęciny oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2018 r. (Dz. U. z 2018, poz. 1358) w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, upoważnienie Nr Or-I.0052.7.2011 Burmistrza Gminy i Miasta Chęciny z dnia 12 grudnia 2011 r. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Akty prawne przywołane posiadały aktualne publikatory.

W podstawie prawnej decyzji zespół kontrolny stwierdził brak ustawy z dnia 23 października 2018 roku o Funduszu Solidarnościowym (Dz.U. z 2020, poz. 1787, z późn. zm.). W postanowieniu decyzji podano wymiar miesięczny ilości godzin przyznanych usług, informowano o okresie na jaki przyznano usługi, kto będzie realizatorem usług, oraz że pomoc przyznana jest nieodpłatnie. Sprawdzonym decyzjom, realizowanym przed ich uprawomocnieniem nadawano rygoru natychmiastowej wykonalności ze względu na ważny interes stron przywołując w podstawie art.108 kpa, informując o tym fakcie stronę w sentencji decyzji i uzasadnieniu. W pouczeniach decyzji informowano wnioskodawcę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Zamieszczono informacje o możliwości skorzystania z art. 127a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o zrzeczeniu się prawa do odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

3. Sprawdzenie poprawności sporządzenia sprawozdania z realizacji usług oraz wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej.

Zgodnie z Umową nr 3/UO/2020 zawartej w dniu 14 lipca 2020 r. pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim, a Gminą Chęciny, Wojewoda przekazał Gminie na wyodrębniony rachunek bankowy środki z programu w łącznej kwocie 4 250,00 zł, co stanowi 50% kwoty kosztów

realizacji usług opiekuńczych zgodnie z założeniami Programu. Zgodnie z rozliczeniem przekazanym Wojewodzie całkowity koszt świadczenia usług opiekuńczych wyniósł 6 800,00 zł, z tego 3 400,00 zł kwota środków z FS, co stanowi 50 %. Gmina złożyła wniosek o świadczenie usług dla 4 osób i zrealizowała usługę dla 4 osób. Usługi realizowane były dla każdej osoby w łącznej liczbie godzin 25 miesięcznie tj. od września do grudnia 100 godzin (nie został przekroczony limitu 240 godzin dla osoby). Zgodnie z ewidencją czasu pracy i sprawozdaniem do Programu zakwalifikowano 400 godzin usług.

Ośrodek Pomocy Społecznej na realizację zawartej umowy otrzymał dotację w pełnej wysokości tj. 4 250,00 zł, wykorzystano i rozliczono kwotę 3 400,00 zł. Pozostała kwota niewykorzystana dotacji wyniosła: 850,00 zł, która została zwrócona w dniu 31.12.2020 r. na konto wskazane w umowie. Środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020 zostały wprowadzone do budżetu gminy, co jest niezgodne z art.10 ustawy o Funduszu Solidarnościowym. Środki były księgowane zgodnie z klasyfikacją budżetową 852-85228-4170.

Środki finansowe Wojewoda przekazał na wyodrębnione konto realizatora zadania, czyli MGOPS w Chęcinach wskazane w umowie § 3 ust. 3 o numerze 45 8493 0004 0050 0874 2030 0023.

Środki na ww. konto wpłynęły w 3 transzach:

- I transza w wysokości 2 126,00 zł – 17.07.2020 r.,
- II transza w wysokości 1 062,00 zł – 02.09.2020 r.
- III transza w wysokości 1 062,00 zł – 09-11.2020 r.

Otrzymane środki finansowe na wyodrębniony rachunek bankowy MGOPS w Chęcinach przekazywał do Gminy, a następnie Gmina zwracała środki do MGOPS w Chęcinach. Wkład własny do realizowanego zadania MGOPS w Chęcinach przekazał na ww. wyodrębniony rachunek w kwocie 3 997,76 zł, z tego do rozliczenia zadania wkład własny wyniósł 3 400,00 zł. Wydatki kwalifikowane do programu były ponoszone tylko na umowy zlecenie z opiekunkami: 2 opiekunki otrzymywały wynagrodzenie przelewem na rachunek bankowy, natomiast jedna opiekunka otrzymywała wynagrodzenie gotówką w kasie. Listy wypłat są zgodne z umowami zawartymi z opiekunkami.

Zgodnie z umową § 3 ust. 5 MGOPS w Chęcinach ponosił wydatki związane z przedmiotem umowy za pośrednictwem wyodrębnionego rachunku bankowego wskazanego w umowie.

Na tym czynności kontrolne zakończono

Wnioski i oceny:

1. Gmina Chęciny wywiązała się z realizacji Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020 oraz Umowy nr 3/UO/2020 zawartej w dniu 14 lipca 2020 r. pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim, a Gminą Chęciny. Gmina realizuje usługi zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Chęcinach Nr 257/XL/17 z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usługi opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz upoważnienie kierownika do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.
2. W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny: wnioski o przyznanie usług, rodzinny wywiad środowiskowy, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, oświadczenia lub zaświadczenia o dochodach i o otrzymywanych świadczeniach rodzinnych. W podstawie prawnej decyzji zespół kontrolny stwierdził brak ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz.U. z 2020, poz. 1787, z późn. zm.).
3. Gmina wywiązała się z obowiązku zamieszczania logo Ministerstwa na wszystkich materiałach, w szczególności promocyjnych oraz informacyjnych dotyczących realizowanego zadania w sposób zapewniający jego dobrą widoczność.
4. Gmina prowadziła zgodnie z Umową wyodrębniony rachunek bankowy na który Wojewoda przekazywał środki na realizację Programu i MGOPS ponosił wydatki.
5. Gmina Chęciny środki z FS na realizację Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020 wprowadziła do budżetu co jest niezgodne z art. 10 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.
6. Zgodnie z założeniami Programu Gmina zwiększyła ilość godzin oraz środków na realizację usług opiekuńczych w roku 2020 w stosunku do 2019 roku.

Mając na uwadze powyższe wnoszę o:

1. Przywołanie w podstawie prawnej decyzji ustawę z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym.
2. Do środków przekazanych z Funduszu Solidarnościowego jednostkom samorządu terytorialnego nie stosuje się art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 38). Gmina Chęciny środki z FS na realizację Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020 wprowadziła do budżetu co jest niezgodne z art. 10 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.

Na podstawie art.49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień, a także przekazanie – **w terminie 30 dni roboczych** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach nie podjęcia działań. Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. Wojewody Świętokrzyskiego
Ewa Kopolovets
Dyrektor
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia